

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทักษะสัมพันธ์ สู่วรรณกรรมพื้นบ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน ๒ (เขียนแผนภาพโครงเรื่อง)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นภาพรวมของเรื่องทั้งหมด ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้น การเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที้อ่านว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร” หรือตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง ฉากและสถานที่เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ผลของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

แผนภาพโครงเรื่องส่วนใหญ่จะใช้ในการวางโครงเรื่องที่มีตัวละคร ฉาก สถานที่ และการดำเนินเรื่องตามลำดับของเหตุการณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบหลักของการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง	๒. ตัวละคร	๓. ฉากและสถานที่
๔. เหตุการณ์สำคัญ	๕. ผลของเรื่อง	๖. ข้อคิดจากเรื่อง

หลักการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน

ข้อ ๑	เขียนชื่อเรื่องตามชื่อนิทานพื้นบ้านที่อ่าน
ข้อ ๒	เขียนฉากและสถานที่ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน ควรเขียนให้ชัดเจน หากมีชื่อสถานที่นั้น ๆ ก็ให้ระบุชื่อด้วย เพื่อให้แผนภาพโครงเรื่องมีความถูกต้อง
ข้อ ๓	สรุปใจความสำคัญของเรื่อง หรือสรุปเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก ให้แบ่งเหตุการณ์เป็นลำดับ ๆ เช่น เหตุการณ์ที่ ๑ เหตุการณ์ที่ ๒ เหตุการณ์ที่ ๓ ตามลำดับ หากเป็นเรื่องสั้น ๆ สามารถสรุปเป็นเหตุการณ์เดียวได้
ข้อ ๔	เขียนผลสรุปของเรื่อง หรือผลของเหตุการณ์ โดยจะต้องเขียนสรุปให้สั้น กระชับ เข้าใจ และตรงประเด็น
ข้อ ๕	เขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โดยเขียนเป็นประโยคสั้น ๆ หรือสรุปเป็นคำคมก็ได้
ข้อ ๖	ตรวจทานการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และตรวจสอบการเขียนสะกดคำ

ตัวอย่าง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เรื่อง กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

อีกาตัวหนึ่งกำลังหิว มันจึงบินออกหาอาหาร มันเลื้อบไปเห็นเนื้อชิ้นหนึ่งหล่นอยู่ มันจึงใช้ปากคาบเนื้อชิ้นนั้นขึ้นมา แล้วบินไปเกาะที่ต้นไม้ต้นหนึ่ง สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินผ่านมาเห็นอีกาคาบเนื้ออยู่ในปาก มันอยากกินเนื้อชิ้นนั้นมันจึงเอ่ยปากทักอีกาว่า

“สวัสดิ์ครับคุณกา คุณช่างสง่างามอะไรอย่างนี้ ขนของคุณก็ดูสวยงามมาก” อีการู้สึกชอบใจมาก มันมองดูขนของตัวเองอย่างภูมิใจ สุนัขจิ้งจอกจึงพูดต่อไปว่า

“คุณคงมีเสียงที่ไพเราะมาก คุณคงร้องเพลงเพราะด้วยใช่ไหม” อีการับผงกหัวรับ

“ถ้าอย่างนั้นคุณช่วยร้องเพลงให้ผมฟังสักหน่อยเถิดครับ” อีกาจึงอ้าปาก จะร้องเพลงพอมันอ้าปาก เนื้อก็หลุดจากปากตกลงที่พื้น สุนัขจิ้งจอกจึงรีบคาบเนื้อชิ้นนั้น แล้ววิ่งหนีไป

แผนภาพโครงเรื่อง : กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

ตัวละคร : อีกา และสุนัขจิ้งจอก

ฉาก/สถานที่ : ต้นไม้ต้นหนึ่ง

เหตุการณ์สำคัญ : อีกาซึ่งกำลังคาบเนื้ออยู่ในปาก หลงเชื่อคำพูดของสุนัขจิ้งจอกที่ชมว่า อีกามีเสียงไพเราะ จึงอ้าปากจะร้องเพลงให้สุนัขจิ้งจอกฟัง

ผลของเหตุการณ์ : ขณะที่อีกาอ้าปากทำให้ชิ้นเนื้อที่อีกาคาบมาหล่นจากปาก สุนัขจิ้งจอกจึงมาคาบเนื้อไปกินแทน

ข้อคิด : อย่าไว้วางใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเอง กล่าวคือ หากไว้วางใจคนอื่นมากเกินไป อาจจะทำให้ได้รับเคราะห์หรือผลเสียได้

ที่มาของนิทาน เรื่อง กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ : นิทานอีสป